

WOJEWODA MAZOWIECKI

Warszawa, 20 czerwca 2024 r.

WRPS-VI.431.2.20.2024.XX

Pani

Xxxxx Xxxxxx

p.o. Kierownika Gminnego Ośrodka

Pomocy Społecznej w Przesmykach

ul. 11 Listopada 5

08-109 Przesmyki

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy o wojewodzie i administracji rządowej w województwie¹ w związku z art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy o kontroli w administracji rządowej² oraz zgodnie z Planem Kontroli Zewnętrznych na rok 2024, kontrolująca Xxxx Xxxxx – starszy inspektor wojewódzki, posiadająca upoważnienie Wojewody Mazowieckiego³, przeprowadziła w okresie od 6 do 20 maja 2024 r. kontrolę problemową w trybie zwykłym w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Przesmykach⁴.

Przedmiot kontroli obejmował organizację i realizację zadań wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych⁵, zwanej dalej ustawą, w zakresie ustalania uprawnień do jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka. Kontrolą objęto okres od 1 listopada 2022 r. do dnia kontroli, tj. do 6 maja 2024 r. Kontrolę odnotowano w książce kontroli, określając jej termin i zakres.

Niniejszym przekazuję Pani wystąpienie pokontrolne.

¹ Ustawa z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz.U. z 2023 r. poz. 190);

² Ustawa z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2020 r. poz. 224);

³ Upoważnienie Wojewody Mazowieckiego nr Xxxxxx z Xxxxxx r.

⁴ Dalej GOPS, Ośrodek, jednostka kontrolowana.

⁵ Ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2024 r. poz. 323);

Mazowiecki Urząd Wojewódzki w Warszawie

00-950 Warszawa, Plac Bankowy 3/5, tel.: (+48) 22 695 69 95 Elektroniczna Skrzynka Podawcza ePUAP: /t6j4ld68r/skrzynka

www.gov.pl/web/uw-mazowiecki

Administratorem danych osobowych jest Wojewoda Mazowiecki. Dane przetwarzane są w celu realizacji czynności urzędowych. Masz prawo do dostępu, sprostowania, ograniczenia przetwarzania danych. Więcej informacji znajdziesz na stronie www.gov.pl/web/uw-mazowiecki w zakładce ochrona danych osobowych.

Za okres objęty kontrolą Wojewoda Mazowiecki pozytywnie ocenił działania Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Przesmykach w zakresie organizacji zadania, natomiast pozytywnie, pomimo uchybień w zakresie ustalania uprawnień do jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka.

I. Organizacja zadania

Pełniącą obowiązki Kierownika w okresie kontroli była Pani Xxxxx Xxxxx – zatrudniona na tym stanowisku od 29 lipca 2021 r. w wymiarze pełnego etatu, na podstawie umowy o pracę na czas określony do 31 maja 2024 r.

Obsługę finansowo - księgową prowadzi Pani Xxxxx Xxxxxx - główna księgowa, zatrudniona, na tym stanowisku od 1 maja 2011 r. na umowę o pracę, która wykonuje zadania zgodnie z powierzoną jej odpowiedzialnością za realizację budżetu jednostki w wymiarze 0,75 etatu.

Szczegółową organizację wewnętrzną oraz zasady funkcjonowania jednostki kontrolowanej określa regulamin organizacyjny wprowadzony Zarządzeniem⁶ Kierownika GOPS w Przesmykach z 19 marca 2018 r. (zmiany wprowadzono Zarządzeniem⁷ z 1 sierpnia 2019 r., Zarządzeniem⁸ z 3 stycznia 2022 r., Zarządzeniem⁹ z 23 września 2022 r. oraz Zarządzeniem¹⁰ z 2 stycznia 2024 r.). W rozdziale III dotyczącym organizacji GOPS w § 6 ust. 1 wyodrębniono stanowiska: w pkt 7 – referenta do spraw świadczeń, w pkt 8 - inspektora do spraw świadczeń oraz w pkt 9 – starszego inspektora do spraw świadczeń, których zadania wynikające z ustawy o świadczeniach rodzinnych określono w rozdziale V § 11 regulaminu. Utworzenie stanowisk pracy do spraw świadczeń rodzinnych jest realizacją obowiązku wynikającego z art. 20 ust. 4 ustawy o świadczeniach rodzinnych.

W kontrolowanym okresie zadania z zakresu świadczeń rodzinnych realizowały niżej wymienione osoby¹¹:

1. Pani Xxxxx Xxxxxx – p.o. Kierownika Ośrodka, posiadająca upoważnienie¹² Wójta Gminy Przesmyki wydane na podstawie art. 20 ust. 3 ustawy - do prowadzenia

⁶ Zarządzenie Nr Xxxxxx Kierownika GOPS w Przesmykach z dnia xxxx r.

⁷ Zarządzenie Nr Xxxxx Kierownika GOPS w Przesmykach z dnia xxxx r.

⁸ Zarządzenie Nr Xxxxxxx Kierownika GOPS w Przesmykach z dnia xxxx r.

⁹ Zarządzenie Nr Xxxxxx Kierownika GOPS w Przesmykach z dnia xxxx r.

¹⁰ Zarządzenie Xxxxx Kierownika GOPS w Przesmykach z dnia xxxx r.

¹¹ Wykaz pracowników realizujących w GOPS zadania z ustawy o świadczeniach rodzinnych.

¹² Upoważnienie Nr Xxxxxx Wójta Gminy Przesmyki z dnia xxxx r.

postępowań w sprawach świadczeń rodzinnych, a także do wydawania decyzji administracyjnych w tych sprawach.

2. Pani Xxxxx Xxxxx – starszy inspektor ds. świadczeń, zatrudniona w Ośrodku na umowę o pracę w wymiarze 0,25 etatu, realizująca kontrolowane zadanie od 27 listopada 2008 r., posiadająca upoważnienie¹³ Wójta Gminy wydane na podstawie art. 20 ust. 3 ustawy i na podstawie pisemnego wniosku Kierownika¹⁴ - do prowadzenia postępowań w sprawach z zakresu świadczeń rodzinnych.
3. Pani Xxxxx Xxxxxx – inspektor ds. świadczeń zatrudniona w Ośrodku na umowę o pracę w wymiarze 0,5 etatu, realizująca kontrolowane zadanie od 1 marca 2014 r., posiadająca upoważnienie¹⁵ Wójta Gminy wydane na podstawie art. 20 ust. 3 ustawy i na podstawie pisemnego wniosku Kierownika¹⁶ - do prowadzenia postępowań w sprawach z zakresu świadczeń rodzinnych.
4. Pani Xxxxx Xxxxx – aspirant pracy socjalnej, zatrudniona w Ośrodku na umowę o pracę w pełnym wymiarze czasu pracy, realizująca kontrolowane zadanie od 28 grudnia 2022 r., posiadająca upoważnienie¹⁷ Wójta Gminy wydane na podstawie art. 20 ust. 3 ustawy i na podstawie pisemnego wniosku Kierownika¹⁸ - do prowadzenia postępowań w sprawach z zakresu świadczeń rodzinnych.

W ww. pracownicy posiadają zakresy czynności, w których określono prowadzenie spraw dotyczących kontrolowanego zadania.

II. Prawidłowość ustalania uprawnień do jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka

W okresie podlegającym kontroli w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Przesmykach wnioskodawcy złożyli 21 wniosków o ustalenie prawa do jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka, w tym 1 wniosek złożono w postaci elektronicznej oraz 1 wniosek, który pozostawiono bez rozpatrzenia.

¹³ Upoważnienie nr Xxxxxx Wójta Gminy Przesmyki z xxx r.

¹⁴ Wniosek nr Xxxx Kierownika GOPS w Przesmykach z xxxx r.

¹⁵ Upoważnienie nr Xxxxx Wójta Gminy Przesmyki z xxxx r.

¹⁶ Wniosek nr Xxxxx Kierownika GOPS w Przesmykach z xxxx r.

¹⁷ Upoważnienie nr Xxxx Wójta Gminy Przesmyki z xxxx r.

¹⁸ Wniosek nr Xxxx Kierownika GOPS w Przesmykach z xxxx r.

Kontroli poddano wszystkie sprawy z okresu podlegającego kontroli. W sprawach tych wydano łącznie 20 decyzji, w tym 18¹⁹ decyzji przyznających prawo do jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka oraz 2²⁰ decyzje, w których odmówiono prawa do ww. zapomogi. W okresie objętym kontrolą nie było spraw, w których o jednorazową zapomogę z tytułu urodzenia się dziecka wystąpili obywatele Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa. Nie wydano także decyzji w sprawie nienależnie pobranych świadczeń.

Postępowanie w sprawach o ww. świadczenia każdorazowo wszczynano na wniosek jednego z rodziców, zgodnie z art. 23 ust. 1 ustawy o świadczeniach rodzinnych. Złożone wnioski zawierały informacje wymienione w art. 23 ust. 3 ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz w § 2 rozporządzenia wykonawczego z 27 lipca 2017 r.²¹, obowiązującego do 13 lipca 2023 r. Po dacie jak wyżej wniosek zawierał informacje, które zostały określone w ww. artykule ustawy o świadczeniach rodzinnych, jaki i w § 2 rozporządzenia wykonawczego z 6 lipca 2023 r.²² Wnioski składane były w formie papierowej i elektronicznej, opatrzone pieczęcią z datą wpływu, podpisem osoby przyjmującej wniosek oraz numerem z rejestru korespondencji. Były kompletnie i prawidłowo wypełnione, za wyjątkiem 1 wniosku, w którym wnioskodawczyni nie dołączyła dokumentów potwierdzających utratę i uzyskanie dochodu oraz nie uzupełniła wniosku w części dotyczącej numeru PESEL małżonka. W związku z tym Ośrodek na podstawie art. 24a ust. 1 i ust. 2 ustawy wezwał²³ wnioskodawczynię do poprawienia i uzupełnienia wniosku w ciągu 14 dni od otrzymania wezwania. Strona nie zastosowała się do wezwania, zatem wniosek pozostawiono bez rozparzenia, o czym Ośrodek poinformował stronę. Do wniosków w zależności od sytuacji dochodowej rodzin, dołączono niezbędne dokumenty (zaświadczenia lub oświadczenia określające datę utraty lub uzyskania dochodu, wysokość oraz rodzaj utraconego lub uzyskanego dochodu, PIT-11, kopie umów o pracę, kopie świadectw pracy, oświadczenia o posiadaniu gospodarstwa – załącznik ZSR-07

¹⁹ Decyzje przyznające nr: xxxxx z xxxx r., xxxxx z xxxx r., xxxxx z xxxx r., xxxxx z xxxx r., xxxxx z xxxx r., xxxxx z xxxx r., xxxxx z xxxx r., xxxxx z xxxx r., xxxxx z xxxx r., xxxxx z xxxx r., xxxxx z xxxx r., xxxxx z xxxx r., xxxxx z xxxx r., xxxxx z xxxx r., xxxxx z xxxx r., xxxxx z xxxx r., xxxxx z xxxx r., xxxxx z xxxx r., xxxxx z xxxx r.

²⁰ Decyzje odmowne nr: xxxxx z xxxx r., xxxxx z xxxx r.

²¹ Rozporządzenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 lipca 2017 roku w sprawie sposobu i trybu postępowania w sprawach o przyznanie świadczeń rodzinnych oraz zakresu informacji, jakie mają być zawarte we wniosku, zaświadczeniach i oświadczeniach o ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych (Dz. U. z 2017 r., poz. 1466).

²² Rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 6 lipca 2023 roku w sprawie sposobu i trybu postępowania w sprawach o przyznanie świadczeń rodzinnych oraz zakresu informacji, jakie mają być zawarte we wniosku i oświadczeniach o ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych (Dz. U. z 2023 r., poz. 1340).

²³ Wezwanie nr GOPS.ŚR.4455.7.2023 z 19.05.2023 r.

do wniosku, oświadczenia o dochodach - załącznik ZSR-05 do wniosku). Oświadczenia oraz pouczenia zawarte we wnioskach zostały podpisane przez wnioskodawców.

Niezależnie od dokumentów dołączonych przez wnioskodawców, jednostka kontrolowana zgodnie z art. 23b ust. 1 ustawy, samodzielnie pozyskiwała informacje o wysokości dochodów, wysokości składki na ubezpieczenia społeczne, należnych podatków i przysługujących zwrotów (MF) wnioskodawców oraz członków ich rodzin, jak również wysokości składek na ubezpieczenie zdrowotne (ZUS), co jest niezbędne przy ustalaniu wysokości dochodów rodziny. Ponadto Ośrodek weryfikował dane wnioskodawcy oraz członków ich rodzin w rejestrze CBB, CEIDG i Aplikacji Centralnej Rynku Pracy – w zależności od sprawy. W 10²⁴ na 20 skontrolowanych spraw Ośrodek nie weryfikował w bazie PESEL poprawności zawartych we wnioskach danych osobowych potwierdzających tożsamość wnioskodawców oraz członków ich rodzin oraz posiadania uprawnień do świadczeń opieki zdrowotnej (NFZ). Zgodnie z art. 23b ust. 1 ustawy oraz ust. 1 pkt 2 ustawy, organ właściwy ustalając prawo do świadczeń rodzinnych obowiązany jest do samodzielnego uzyskania lub weryfikacji drogą elektroniczną za pośrednictwem ministra właściwego do spraw rodziny z systemu danych dotyczących osób ubiegających się o świadczenia rodzinne oraz członków ich rodzin, a także informacji o prawie do świadczeń opieki zdrowotnej.

Prawo do jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka posiadali rodzice dziecka (matka lub ojciec), którzy w terminie 12 miesięcy od dnia narodzin dziecka, złożyli wniosek o ustalenie prawa do ww. świadczenia oraz, jeżeli matka dziecka pozostawała pod opieką medyczną nie później niż od 10. tygodnia ciąży do porodu, a fakt pozostawania pod opieką medyczną udowodniła zaświadczeniem lekarskim, o którym mowa w art. 15b ust. 5 i 6 ustawy o świadczeniach rodzinnych. Do wszystkich badanych wniosków dołączono zaświadczenia lekarskie lub zaświadczenia wystawione przez położną, które wydane zostały zgodnie z obowiązującym wzorem.

Na podstawie badanej dokumentacji stwierdzono, że osoby, którym przyznano jednorazowe zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka spełniały kryteria dochodowe do ww. świadczeń. W 18 sprawach dochody rodzin – zgodnie z art. 15b ust. 2 ustawy o świadczeniach rodzinnych – w przeliczeniu na osobę w rodzinie nie przekroczyły kwoty 1 922 zł.

W 2²⁵ sprawach, zakończonych decyzjami administracyjnymi, odmówiono wnioskodawcom prawa do jednorazowej zapomogi. Dochód w przeliczeniu na jednego członka

²⁴ Sprawy zakończone wydaniem decyzji administracyjnej nr: xxxxx z xxxx r., xxxxx z xxxx r., xxxxx z xxxx r., xxxxx z xxxx r., xxxxx z xxxx r., xxxxx z xxxx r., xxxxx z xxxx r., xxxxx z xxxx r., xxxxx z xxxx r., xxxxx z xxxx r., xxxxx z xxxx r., xxxxx z xxxx r.

²⁵ Decyzje odmowne nr: xxxxx z xxxx r., xxxxx z xxxx r.

Decyzje doręczano stronom zgodnie z wymogami określonymi w art. 39 k.p.a. W aktach spraw znajdowały się dowody potwierdzające odbiór decyzji przez stronę ze wskazaniem daty doręczenia, stosownie do zapisu art. 46 § 1 k.p.a.

Analiza „listy zrealizowanych oraz niezrealizowanych (tj. zawieszonych, nieodebranych lub anulowanych) wypłat świadczeń” wykazała, że jednorazowe zapomogi wypłacono zgodnie z wysokością ustaloną w wydanych w tych sprawach decyzjach administracyjnych, zgodnie z dyspozycją wnioskodawców, tj. przelewami bankowymi na wskazane konta bankowe, jednak w 15 przypadkach w innym dniu niż dzień wskazany w decyzji (w decyzjach termin został określony na 27-go każdego miesiąca).

W wyniku przeprowadzonej kontroli stwierdzono następujące uchybienia:

1. W 10 sprawach nie zweryfikowano danych osobowych potwierdzających tożsamość wnioskodawców oraz członków ich rodzin w bazie PESEL oraz danych w zakresie posiadania uprawnień do świadczeń opieki zdrowotnej (NFZ).
2. W 18 decyzjach przyznających prawo do jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka nie zawarto treści art. 32 ust. 1d ustawy, który nadaje decyzjom klauzulę natychmiastowej wykonalności.
3. W 15 przypadkach jednorazową zapomogę z tytułu urodzenia się dziecka wypłacono w innym terminie niż w wskazany w decyzji.

Za stwierdzone uchybienia odpowiedzialność ponosi Pani XXXXXX XXXXX jako p.o. Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Przesmykach oraz pracownicy realizujący kontrolowane zadania.

Przedstawiając powyższe ustalenia zobowiązuję Panią jako p.o. Kierownika do podjęcia następujących działań:

1. Dokonywania, każdorazowo przed wydaniem rozstrzygnięcia, weryfikacji danych osobowych potwierdzających tożsamość wnioskodawców oraz członków ich rodzin w bazie PESEL oraz danych w zakresie posiadania uprawnień do świadczeń opieki zdrowotnej (NFZ), stosownie do treści art. 23b ust. 1 ustawy.
2. Zawierania w decyzjach przyznających prawo do jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka treści art. 32 ust. 1d ustawy, stanowiącego o natychmiastowej wykonalności decyzji.

3. Wypłacania jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka w terminie wskazanym w decyzji przyznającej.

POUCZENIE

Informuję, że na podstawie art. 48 ustawy o kontroli w administracji rządowej od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze. Jednocześnie zobowiązuję Panią do przekazania, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, pisemnej informacji o sposobie wykonania zaleceń, wykorzystaniu wniosków lub przyczynach ich niewykorzystania albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości.

Z up. WOJEWODY MAZOWIECKIEGO

Monika Koziarska
Kierownik Oddziału

/podpisano kwalifikowanym
podpisem elektronicznym/

Do wiadomości: Pan Xxxxx Xxxxx, Wójt Gminy Przesmyki